

REMISSVAR

2018-10-12

Dnr: Fi2018/02428/S3

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Enheten för skatteadministration, skatteavtal och tullfrågor

SOU 2018:49 F-skatteutredningens delbetänkande F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor

Småföretagarnas Riksförbund har tagit del av betänkandet *SOU 2018:49 F-skattesystemet – några särskilt utpekade frågor* och lämnar här förbundets synpunkter på förslaget.

Bakgrund till utredningen

Småföretagarnas Riksförbund tolkar bakgrund och syfte med denna utredning som att avsikten är att undersöka om F-skattesystemet medverkar till olika former av oegentligheter skatterättsligt och på arbetsmarknaden. Initiativtagarna till utredningen anser att arbetsrättsligt tveksamma företeelser möjliggörs genom olika skattereglers utformning, exempelvis F-skattesystemet. Som exempel på sådana oegentligheter nämner utredningen företagare som enligt utredarna borde varit anställda av uppdragsgivaren eller vissa av de företagare som bedriver sin verksamhet med hjälp av s.k. faktureringsföretag/egenanställningsföretag.

Begrepp som används

Vi menar att utredningen använder sig av beskrivningar av olika begrepp och problematisering på ett tendentiöst och osakligt sätt, se kommentarer nedan.

Begrepp: Skatterätt och arbetsrätt

Vårt intryck är att utredningen har en obalans när det gäller hantering av arbetsrättsliga och skatterättsliga perspektiv, man anlägger stundtals ett allt för ensidigt arbetsrättsligt perspektiv på frågor som har ett betydande skatterättsligt innehåll.

Begrepp: "Analysera om och i vilken utsträckning F-skattesystemet uppfattas leda till att personer som egentligen är anställda har anlitats som näringsidkare, s.k. falska egenföretagare."

Vår kommentar: Det här får väl tolkas som att utredningens utgångspunkt är att en konsekvens av F-skattesystemet är att näringsidkare skulle ha tvingats eller förmåtts bli näringsidkare, och därmed även "falska företagare", när de egentligen borde varit anställda. Egentligen slår man in öppna dörrar här eftersom denna problematik är känd och hanteras av Skatteverket: "En företagare som startar sin verksamhet med den tidigare arbetsgivaren som första uppdragsgivare, kan i vissa fall bedömas som självständig näringsidkare, men i andra fall kan omständigheterna vara sådana att det uppdraget i stället ska ses som anställning."

Begreppet "falska företagare" är inget generellt accepterat begrepp inom ekonomi, näringsliv eller lagstiftning. Begreppet har myntats och kan ses om en partsinlaga från fackliga intressen som befinner sig i konflikt på arbetsplatser inom branscher som bygg och transport. Man menar att personer som under långa perioder arbetar för en och samma arbetsgivare inte betraktas som anställda, som de borde, utan som egenföretagare, ofta är dessa inhyrda från EU-länder i Östeuropa. Att använda begreppet falska, som har så negativ klang, skapar en helt onödig polarisering i frågeställningarna som har mycket större vidd än vad utredningen behandlar i sina "förslag".

Man pekar vidare på att personerna ifråga har egna företag och då gäller inga kollektivavtal, egenföretagaren ansvarar för sitt försäkringskydd och har inga garantier om fortsatta jobb.

Med tanke på dessa formuleringar får man nog säga att de som uttalar sig på det här sättet uttrycker sig motsägelsefullt. Å ena sidan hävdar man att företagen i fråga är "falska", å andra sidan pekar man på omständigheter som är typiska för företagares situation, ersättningen, risktagandet, det egna ansvaret för skatter och försäkringar. Dvs det rör sig om "äkta" företag.

Vad frågan egentligen handlar om är att svenska jobb utsätts för utländsk lågkostnadskonkurrens som en följd av den fria rörligheten inom EU. Detta vill man alltså åtgärda genom att försvåra nyföretagande i Sverige. Även om man skulle införa den typen av åtgärder lär det inte påverka de utländska företagen. De villkor som gäller för dessa kategorier avseende arbetsgivaravgifter, socialförsäkring, m.m. finns reglerat i nationell och europeisk lagstiftning. Se t ex <https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/skatter/internationellt/utlandskaforetag.4.18e1b10334ebe8bc80004949.html>

Skatteverket har publicerat tydliga regler om vad som gäller under olika förutsättningar då utländska företag anlitas. Skatteverket skriver bl a: "Det är ofta väldigt svårt för en uppdragsgivare att avgöra om ett företag kommer att få fast driftställe eller inte. Det är därför säkrare för dig att anlita utländska företag som är godkända för svensk F-skatt."

Med andra ord så bedöms F-skattesystemet kunna bidra till bättre skattemoral och kontroll och således kan man förvänta sig att en mera restriktiv tilldelning av godkännanden kan komma att leda till mera skatteundandragande.

Begrepp: "Utifrån analyserna ta ställning till om bestämmelserna om F-skatt i 9 kap. skatteförfarandelagen (2011:1244) behöver ändras i syfte att bekämpa skattefusk och skatteundandragande."

Vår kommentar: Utredningen insinuerar att nuvarande "frikostiga" F-skattesystem leder till skattefusk och skatteundandragande. Detta är ingenting som leds i bevis i utredningen och den egentliga problematiken som den upplevs är den ovan nämnda utländska lågkostnadskonkurrensen. Det måste självfallet vara minst lika enkelt att starta företag i Sverige som i våra grannländer.

Begrepp: "Faktureringsplattformar och egenanställningsföretag"

Vår kommentar:

Utredningen hävdar att den osunda utveckling som man vill motarbeta underblåses av s.k. "Faktureringsplattformar" och "Egenanställningsföretag". Här vill vi hävda att begreppet "Faktureringsplattform" är ett av utredningen hemmasnickrat begrepp, det finns ingen etablerad definition vare sig inom ekonomi, näringsliv eller lagstiftning. Betalningsförmedlare som KLARNA använder ibland detta begrepp som etikett för sin verksamhet som dock inte har mycket gemensamt med hur utredningen använder begreppet.

Utredningen avser möjligen att en mindre företagare kan köpa administrativa tjänster bl. a för fakturering. Detta är något som är vanligen förekommande bland småföretagare, det handlar då om redovisning, bokföring, bokslut, deklarationer, fakturering mm. Syftet är inte att ägna sig åt oegentligheter utan orsaken är att småföretagaren av resurs- och kunskapskäl behöver hjälp med dessa funktioner. Med enklare regler hade denna tjänst inte behövt köpas.

När det gäller begreppet "Egenanställningsföretag" är detta etablerat som begrepp inom ekonomi, näringsliv och lagstiftning och kan väl ses som en variant av den typ av tjänsteföretag som nämns ovan. Denna nisch har vuxit under senare tid och kännetecknas av att man har mindre kunder som inte är godkända för F-skatt (eller inte vill kliva in i den osäkerhet som företagande i Sverige medför) som man hjälper bl. a med fakturering och skatter. Branschen har vuxit och det är mera troligt att detta skett på grund av att flera mindre näringsidkare har behov av dessa tjänster än att huvudsyftet skulle vara att sätta i system att ägna sig åt skatteundandragande och skattefusk.

Tillväxten av egenställningsföretag återspeglar troligen behov av en ökad flexibilitet på arbetsmarknaden. Framtida tillväxt kommer sannolikt att till viss del genereras av att flera kommer att arbeta även efter uppnådd pensionsålder men kanske i begränsad utsträckning.

När det gäller egenanställningsbranschen i sin helhet så är branschen möjligen något omogen, vilket följande krav för auktorisation av den egna branschföreningen indikerar: "Företaget ska följa gällande lag". Detta är något som i de flesta sammanhang tas för givet utan att behöva påpekas.

Anställd eller egenföretagare?

Utredningen förmedlar en syn på att arbetsgivare ibland ersätter anställda med företagare i avsikt i att begå någon form av oegentlighet och underförstått skulle detta kunna motverkas genom ett ökat fackligt inflytande i den här typen av frågor.

Då vill vi peka på att rätten att avgöra hur verksamheten ska bedrivas i det här avseendet helt är upp till uppdragsgivaren/ägaren. Alla företag och för den delen även stora delar av offentlig sektor ställs ständigt inför valet vad man ska göra i egen regi respektive vad som ska upphandlas. Det rör sig ofta om mycket komplexa beslut där faktorer som kompetens, tillgång på resurser, storskalighetsfördelar, efterfrågevariationer mm vägs in.

Om vi tar ett exempel från vården: stafettläkare är en läkare, oftast allmänläkare, som tillfälligt arbetar på en vårdcentral eller annan medicinsk enhet för att fylla vakanser *som inte kunnat tillsättas med fast personal*.

Bakgrunden till företeelsen är att uppdragsgivaren/arbetsgivaren inte kan erbjuda tillräckligt attraktiva villkor för anställning. Att förvägra stafettläkare godkännande för F-skatt skulle inte leda till någon väsentlig förändring av denna situation.

Utredningens slutsatser och förslag avseende fortsatt arbete

Utredningen tar i huvudsak upp frågeställningar som är väl kända och där det finns en väl utvecklad policy och praxis inom berörda myndigheter, främst Skatteverket.

När det gäller olika inblandade parter syn på utredningens frågeställningar glider man stundtals på sanningen. Ett exempel är på sid 206 där utredningen hävdar att den övervägande uppfattningen bland myndigheter och arbetsmarknadens parter som besvarat frågan, är att systemet möjliggör "falska" egenföretagare. Man säger samtidigt att Egenanställningsföretagens branschorganisation, Företagarna, Lantbrukarnas Riksförbund och Svenskt Näringsliv har gett uttryck för uppfattningen att F-skattesystemet i sig inte leder till falska egenföretagare. Man kan då knappast hävda att det finns en enda uppfattning om detta.

De förslag till skärpningar av reglerna för godkännande för F-skatt som utredningen framför menar vi skulle leda till ytterligare bördor för småföretag i form av ännu mera regelkrångel, vilket således kommer att verka hämmande på nyföretagandet. Ett exempel är att man vill avskaffa möjligheten till godkännande redan på stadiet då den sökande avser starta näringsverksamhet. Företag ska således inte kunna bli godkända för F-skatt innan man fått igång sin verksamhet. Detta innebär ett långtgående ingrepp i företagandet och kommer att utgöra ett handikapp för nyföretagare. Vem vill anlita ett företag som inte är godkänt för F-skatt?

Utredningen ska vidare i sitt huvudbetänkande analysera om det finns behov av att införa en möjlighet att vägra eller återkalla ett godkännande för F-skatt vid kriminalitet eller överträdelse av konkurrensbestämmelser som inte lett till näringsförbud.

Att återkalla godkännande för F-skatt är en åtgärd som förbundet självfallet anser bör finnas, men vi ser ingen anledning till varför reglerna behöver ändras. Skatteverket har redan idag denna möjlighet och Skatteverket har listat olika situationer där återkallelse kan vara aktuellt, t. ex:

- Om förutsättningarna för godkännande inte är uppfyllda
- Om näringsverksamhet inte bedrivs
- Om godkännandet för F-skatt missbrukats
- Om innehavaren brister i redovisning och betalning
- Om innehavaren inte lämnat inkomstdeklaration m.m.
- Om innehavaren har näringsförbud
- Om innehavaren försatts i konkurs
- Särskilda skäl att inte återkalla ett godkännande för F-skatt

Ytterligare ett anmärkningsvärt förslag är att godkännande för F-skatt ska kunna förhindras i fall där företaget ifråga har en enda kund. Detta är orimligt, givetvis finns det situationer där det är normalt att det finns en uppdragsgivare. Ett aktuellt exempel på detta kan vara statens leverantör av registreringsskyltar som har en enda kund. I det närmaste detsamma gäller för journalister som arbetar med public service på SR och SVT, där de tvingas utföra arbetet utifrån egen F-skatt.

I utredningsdirektivet anges att utredningen ska innehålla konsekvensanalys, men någon sådan kan vi inte finna. Förvisso skriver utredningen att man i slutbetänkandet återkommer till de frågor som berör uppdraget men som inte behandlas i betänkandet. Det är då viktigt att en kommande konsekvensutredning uppfyller kriterierna i förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Framförallt 7§ bör tas i beaktande.

Avslutningsvis menar vi att utredningen bör anpassa sitt fortsatta arbete till de synpunkter som framkommer i remissrundan och koncentrera sig på frågeställningar som uppfattas som viktiga av remissinstanserna. Från förbundets sida motsätter vi oss som sagt alla former av utökat regelkrångel kring godkännande för F-skatt.

I detta ärende har förbundsordföranden Peter Thörn beslutat och styrelseledamot Sten Lindgren varit föredragande.

Med vänliga hälsningar

Peter Thörn

Förbundsordförande

Småföretagarnas Riksförbund